

UDENRIGSMINISTERIET

EUROPAUDVALGET (2. samling)

Alm. del - bilag 39 (offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EU-sekr.

4. december 2001

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Fødevareministeriets supplerende notat vedrørende dagsordenspunkterne 9 og 10 til notat om de punkter, der forud for rådsmødet (fiskeriministre) den 27. november 2001 forventedes optaget på dagsordenen.

for H. N. N. N.

SUPPLERENDE ATUELT NOTAT
Rådsmøde (fiskeri) den 27. november 2001

9. Forslag til Rådets forordning om ændring af Kommissionens forordning (EF) 466/2001 om fastsættelse af grænseværdier for bestemte forurenende stoffer i levnedsmidler
KOM (2001) 495
A-punkt. Side 2
10. Forslag til Rådets afgørelse om indgåelse af aftaler i form af brevvekslinger mellem Det Europæiske Fællesskab og på den ene side visse AVS-lande og på den anden side Republikken Indien om levering af råsukker af sukkerrør til raffinering
KOM(2001) 670 endelig
A-punkt Side 8

SUPPLERENDE NOTAT OM RÅDSMØDE (FISKERI) DEN 27. NOVEMBER 2001

9. Forslag til Rådets forordning om ændring af Kommissionens forordning (EF) 466/2001 om fastsættelse af grænseværdier for bestemte forurenende stoffer i levnedsmidler KOM (2001) 495

Baggrund

Kommissionen har ved KOM(2001) 495 endelig af 28. august 2001 fremsat forslag til Rådets forordning om ændring af Kommissionens forordning (EF) 466/2001 om fastsættelse af grænseværdier for bestemte forurenende stoffer i levnedsmidler. Forslaget er oversendt til Rådet den 29. august 2001.

Forslaget er fremsat med hjemmel i Rådets forordning (EØF) nr. 315/93 af 8. februar 1993 om fastsættelse af fællesskabsprocedurer for forureninger i fødevarer, særligt artikel 2. Forslaget har været behandlet i en III b-procedure i Den Stående Levnedsmiddelkomité den 25. juli 2001, hvor der ikke blev opnået kvalificeret flertal. I henhold til procedurereglerne forelægges sagen herefter for Rådet, der kan forkaste forslaget med simpelt flertal eller kan vedtage forslaget uændret med kvalificeret flertal eller ændre det med enstemmighed. Handler Rådet ikke inden en frist på højst tre måneder, kan Kommissionen udstede forordningen.

Forslaget skal ses i sammenhæng med Kommissionens overordnede strategi for reduktion af befolkningens belastning med dioxin og dioxinlignende PCB'er. Strategien omfatter således fastsættelse af grænseværdier for indholdet af dioxin i foderstoffer samt en henstilling om fastsættelse af aktionsværdier, som Kommissionen vil udstede i medfør af Traktatens artikel 211, når forslaget til forordning vedtages.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der redegøres ikke for nærheds- og proportionalitetsprincippet, da der er tale om gennemførelsesbestemmelser til en allerede vedtaget retsakt.

Formål og indhold

Kommissionens forslag er baseret på Den videnskabelige Komité for Levnedsmidler's (SCF) risikovurdering fra 22. november 2000 af dioxin og dioxinlignende PCB i fødevarer.

På baggrund af en toksikologisk vurdering fastsatte SCF for dioxin og dioxinlignende PCB en midlertidig tolerabel daglig indtagelse (TDI) på 1 pg WHO-TEQ/kg legemsvægt/dag. Denne værdi er i maj 2001 revurderet af SCF til 2 pg WHO-TEQ/kg legemsvægt/dag. SCF har ligeledes vurderet det gennemsnitlige indtag af dioxin og dioxinlignende PCB i EU-landene til mellem 1,85 og 2,07 WHO-TEQ/kg legemsvægt/dag. Det gennemsnitlige indtag i EU ligger for en del af befolkningen således noget over det tolerable indtag, og SCF anbefaler derfor en reduktion af indtaget.

Med den hensigt at reducere indholdet af dioxin og dioxinlignende PCB i fødevarer foreslår Kommissionen fastsat maksimalgrænseværdier for de mest anvendte animalske fødevarer, herunder fisk. Kommissionen vurderer, at de foreslåede grænseværdier vil ulovliggøre de mest belastede fødevarer svarende til mellem 1 og 5 pct. af de varer, der findes på markedet i dag. På grund af begrænset viden om dioxinlignende PCB fastsættes grænseværdierne i første omgang kun for de egentlige dioxiner.

Maksimalgrænseværdierne vil træde i kraft 1. januar 2002. Grænseværdierne skal revideres første gang inden 31. december 2004 med henblik på inkludering af dioxin-lignende PCB i lyset af, at der forventes fremkommet nye data om tilstedeværelsen af dioxiner og dioxinlignende PCB. Grænseværdierne vil endnu engang blive gennemgået før 31. december 2006 med henblik på at reducere grænseværdierne på baggrund af en forventet reduktion af forureningen af miljøet.

Nedenfor i tabellen angives Kommissionens forslag til maksimalgrænseværdier:

Produkter	Maksimalgrænseværdier for Dioxin (PCDD + PCDF) (pg WHO-PCDD/F-TEQ/g fedt eller ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg produkt)
Kød og kødprodukter stammende fra	
Drøvtyggere (ko, får)	3 pg WHO-PCDD/F-TEQ/g fedt
Fjerkrae og opdrættet vildt	2 pg WHO-PCDD/F-TEQ/g fedt
Svin	1 pg WHO-PCDD/F-TEQ/g fedt
Lever og produkter heraf	6 pg WHO-PCDD/F-TEQ/g fedt
Fisk, fiskeprodukter og produkter heraf	4 pg WHO-PCDD/F-TEQ/g frisk vægt
Mælk og mælkeprodukter, inklusiv mælkefedt	3 pg WHO-PCDD/F-TEQ/g fedt
Hønsæg og ægprodukter	3 pg WHO-PCDD/F-TEQ/g fedt
- dog undtaget æg fra høns med adgang til udendørs arealer	

Olie og fedtstoffer	
Animalsk fedt, fra	
Drøvtyggere	3 pg WHO-PCDD/F-TEQ/g fedt
Fjerkræ og opdrættet vildt	2 pg WHO-PCDD/F-TEQ/g fedt
Svin	1 pg WHO-PCDD/F-TEQ/g fedt
Blandet animalsk fedt	2 pg WHO-PCDD/F-TEQ/g fedt
Vegetabilsk olie	0.75 pg WHO-PCDD/F-TEQ/g fedt
Fiskeolie	2 pg WHO-PCDD/F-TEQ/g fedt

Det er Kommissionens intension, at emissionen med dioxin og forureningen med dioxinlignende PCB skal reduceres ved kilden. For at kunne opspore kilderne til forurening af fødevarer foreslår Kommissionen, som et supplement til nærværende forslag en henstilling, hvorefter der skal fastsættes såkaldte aktions- og målgrænser.

Aktionsgrænserne fastsættes på et niveau svarende til ca. 75 pct. af maksimalgrænseværdierne, og der fastsættes også aktionsgrænser for vegetabilske produkter. Ifølge henstillingen skal myndighederne igangsætte en opsporing af kilderne til forurening med dioxin og dioxinlignende PCB, når nationale overvågnings- eller kontrolundersøgelser påviser et indhold, der overskrider aktionsgrænserne fastsat for dioxin. Myndighederne skal også analysere disse prøver for dioxinlignende PCB.

På denne måde må det forventes, at der kan udpeges specielt belastede fødevarer fra specielt belastede områder. Henstillingen lægger op til, at medlemslandene ved udpegning af sådanne "hotspots" skal følge op med henblik på at forhindre eller begrænse dioxinindholdet i de pågældende fødevarer gennem en indsats ved forureningskilden. Endvidere skal aktionsgrænserne tilvejebringe et bedre datagrundlag til revurdering af maksimalgrænseværdierne og til inkludering af dioxinlignende PCB i maksimalgrænseværdierne.

Da forureningen varierer fra medlemsland til medlemsland, kan der som supplement til de af EU fastsatte aktionsgrænser fastsættes specielle nationale aktionsgrænser for relevante produkter. Myndighederne skal for disse udrede kilderne til 5-10 pct. af de mest belastede produkter med henblik på en reduktion af befolkningens belastning med dioxin. Medlemsstaterne skal informere Kommissionen og de andre medlemsstater om deres fund og resultatet af deres undersøgelser samt de tiltag, der er gjort for at reducere eller fjerne kilden til forureningen.

Målgrænserne skal på længere sigt sikre befolkningen mod overskridelser af TDI. Målgrænserne er ikke fastsat endnu, men skal fastsættes inden 31. december 2004 på baggrund af den opnåede viden om reduktion af forureningsgraden i de forskellige fødevarer. Samtidig vil aktionsgrænserne blive revurderet for eventuelt at kunne medtage dioxinlig-

nende PCB. Det er hensigten, at maksimalgrænseværdier og aktionsgrænser på sigt skal sænkes til målgræsniveaulet.

Fra svensk og finsk side er der ønske om en undtagelsesbestemmelse, hvorefter Sverige og Finland i en overgangsperiode indtil 31. december 2006 kan markedsføre fisk fra Østersøen på eget hjemmemarked, som har et højere indhold af dioxin end fastsat i direktivets bilag. Som forudsætning for undtagelsen skal gælde, at landene sikrer, at forbrugerne er fuldt oplyste i henhold til de ernæringsmæssige anbefalinger, der gælder for indtag af fisk fra Østersøen. Sverige og Finland skal desuden hvert år over for Kommissionen redegøre for resultaterne af deres overvågning af dioxindhold i fisk fra Østersøen samt redegøre for initiativer iværksat for at reducere indtag af dioxin fra fisk fra Østersøen.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

Gældende dansk ret

Indholdet af dioxiner i fødevarer er i dag reguleret ved en individuel sundhedsmæssig vurdering efter fødevarerlovens § 7, stk. 2. Der er således ikke fastlagt maksimalgrænseværdier.

Konsekvenser

Forordningsforslaget kan få statsfinansielle konsekvenser. En endelig vurdering må dog afvente en eventuel fastlæggelse af de til grænseværdierne knyttede kontrolforanstaltninger, samt at der opnås et overblik over de nødvendige foranstaltninger i primærproduktionen til håndhævelse af maksimalgrænseværdierne. En høj kontrolfrekvens kan give finansielle konsekvenser grundet den høje analysepris. Udover omkostninger til prøveudtagning skal der påregnes udgifter på ca. 4.500 kr. til hver dioxinanalyse. Kontrollen kan baseres på brugerbetaling eller på offentlig betaling.

Forslaget kan endvidere få økonomiske konsekvenser for erhvervet, specielt fiskeriet. Da man mangler viden om indholdet af dioxin i fisk fra danske farvande, er det imidlertid umuligt at vurdere, hvor stor en del af fiskene fra eksempelvis Østersøen der vil overskride de foreslåede grænseværdier. Endvidere vil grænseværdierne for fisk sandsynligvis kun få betydning for forarbejdede fiskeprodukter, idet det ikke skønnes muligt at tilbageholde fersk fisk, indtil prøveresultaterne foreligger. På dette punkt afventes Kommissionens forslag til kontrol- og opfølgingsforanstaltninger.

I de nyeste estimater fra den danske dioxinhandlingsplan baseret på et begrænset datamateriale anslås belastningen af danske forbrugere med et gennemsnits konsum af fødevarer således til 1.7 pg WHO-TEQ/kg legemsvægt/dag, når de dioxinlignende PCB medregnes. Da en del af befolkningen vil have et højere konsum, op til 2-3 gange gennemsnitskonsum-

met, viser beregningerne, at en del af danskerne i dag har et indtag over TDI på 2 pg WHO-TEQ/kg legemsvægt/dag.

Såfremt det lykkes at reducere forekomsten af dioxin i de mest belastede produkter i EU, vil dette indebære en forbedring af beskyttelsesniveauet i Danmark og EU. Det er derfor afgørende, at forordningen indeholder klare og forpligtende kontrol- og opfølgingsbestemmelser for medlemsstaterne.

Høring

Et tidligere arbejdsdokument blev 29. marts 2001 sendt i høring hos relevante landsomfattende erhvervs- og forbrugerorganisationer efter fødevarerlovens § 6.

Landsudvalget for svin, Danske slagterier og Fødevarerindustrien finder det positivt, at der fastsættes maksimalgrænseværdier for fødevarer, idet de dog finder, at datagrundlaget er uklart. Landsudvalget for svin og Danske slagterier er tilfredse med konceptet med aktionsgrænser og arbejdet hen imod en reduktion til målgrænserne, medens Fødevarerindustrien ønsker aktionsgrænser fjernet, da de menes at skabe flaskehalsproblemer med at få udført dioxinanalyser for virksomheder og myndigheder.

Danmarks fiskeriforening ønsker reduktion af udledning af dioxin til miljøet, og at der derfor skal være skarpere krav til forbrændingsanlæg m.m. Maksimalgrænseværdier vil ikke mindske dioxinindholdet i fiskene; dette kan kun opnås ved at hindre udledning, samtidig med at dioxin i økosystemet nedbrydes. Grænseværdier vil kun tilføre ekstra omkostninger. Foreningen vil gerne have nye data og målinger, inden der fastsættes grænseværdier, og har en række spørgsmål til analysefaciliteter og til, hvordan fødevarermyndighederne skal håndhæve grænseværdierne.

Den danske dyrlægeforening er enig i, at indsatsen mod forurening af foder og fødevarer med dioxin og PCB skal skærpes for at beskytte forbrugerne mod sundhedsrisici. Der bør snarest igangsættes forskning for flere data med henblik på permanente grænseværdier. Dansk familielandbrug slutter op om intentionerne for at reducere dioxin i miljøet og om, at der fastsættes grænseværdier for dioxin i fødevarerne. De finder det positivt, at alle led i berøring med fødekæden skal tage medansvar for miljø og produktion.

Landsforeningen Økologisk Jordbrug, Økologisk Landscenter herunder bl.a. Landsforeningen af Økologiske og Biodynamiske Mælkeproducenter og Ø-gruppen bemærker i fællesskab, at de ser med alvor på problemerne med dioxinudledningen og den deraf følgende forurening af miljø og fødevarer, men har ifølge eget udsagn ikke noget kvalificeret indspil til arbejdet, idet man ser frem til at medvirke til en reduktion af fødevarernes indhold på et senere tidspunkt.

Landboforeningerne og Landbrugsraadet finder det vigtigt, at der fortsat sker reduktion i udledningen af dioxin til miljøet og positivt, at der fokuseres på både foder og fødevarer i henstillingen. Endvidere finder de det vigtigt, at der fastsættes realistiske maksimalgrænseværdier, som tager udgangspunkt i det "naturlige baggrundsindhold".

De samvirkende købmænd er tilfredse med, at der lægges fælles EU strategi for med tiden at reducere dioxinbelastningen. De vil ikke kommentere de foreslåede værdier og ønsker en analysemetode defineret inden ikrafttrædelsesdatoen for grænseværdierne.

FDB vil gerne vide, hvordan Fødevaredirektoratet vil gribe analysearbejdet an, når maksimalgrænseværdierne træder i kraft.

Forslaget har endvidere været i høring i det Rådgivende Fødevareudvalg.

Mejeriforeningen er enig i princippet om at dioxin skal bekæmpes ved kilden. Foreningen anser det fornuftigt at køre med en overvågningsgrænse/aktionsgrænse, som, hvis den overskrides, udløser, at man opsporer kilden til forureningen. Samtidigt finder foreningen det forkert at pålægge virksomhederne kontroludgiften under henvisning til, at dioxin er en miljøforurening, og som sådan et forhold virksomhederne ikke selv har kontrol med.

Danske Slagterier (DS) er principielt enig i, at problemer med forurening med dioxin og dioxinlignende stoffer skal løses ved kilden, men stiller spørgsmålstejn ved det videnskabelige belæg for de foreslåede grænseværdier. DS finder det ikke videnskabeligt korrekt at sætte en grænseværdi baseret på en TEQ-værdi (toksicitetsækvivalenter) alene, hvilket kunne tale for, at mængden af viden på området er for sparsom til at berettige til lovgivning på området. DS finder, at det talmateriale, som er benyttet til fastsættelse af grænseværdierne, er meget sparsomt, hvorfor det anføres, at det er for tidligt at gå ud og opstille grænseværdier på et område, som er så dårligt belyst. DS finder, at en vejledende grænseværdi vil give mere mening og samtidigt kan finde anvendelse også som overvågnings/aktionsgrænse. Endelig påpeger DS, at analyser for dioxiner indtil videre er meget kostbare, og da problemet i stor udstrækning er et miljøproblem, som ikke kan styres af fødevareindustrien, forventes det, at virksomhederne friholdes for disse udgifter.

Landbrugsraadet, Landboforeningerne og Dansk Familielandbrug henviser til høringsvar givet i forbindelse med Kommissionens arbejdsdokumenter om dioxin i foder.

Landbrugsraadet, Landboforeningerne og Dansk Familielandbrug støtter således forslaget om, at der skal ses på indholdet af dioxin både i foder og i fødevarer, således at indholdet af dioxin i fødekæden reduceres. Med hensyn til fastsættelse af grænseværdierne lægges vægt på, at de er realistiske og tager udgangspunkt i, at der er et "naturligt baggrundsindhold", og samtidig, at der sikres mod direkte forureninger, der medfører sundhedspro-

blemer. Landbrugsraadet, Landboforeningerne og Dansk Familielandbrug peger på, at et givet dioxinindhold kan bero på udefra kommende forhold, hvorfor det er afgørende, at myndighederne håndterer denne situation uden at straffe landmanden, men i stedet sætter ind over for den direkte årsag til forureningen. Organisationerne ønsker endelig at blive inddraget i den nationale implementering af forslaget.

Forbrugerrådet kan grundlæggende tilslutte sig princippet i forslaget om fastsættelse af maksimalgrænseværdier samt aktions- og målgrænser. Umiddelbart vurderes det, at grænseværdien for specielt fisk er meget høj set i forhold til det anbefalede daglige indtag af fisk og i forhold til værdien for det tolerable daglig indtag (TDI) samt i betragtning af, at værdien kun gælder for dioxin. Forbrugerrådet anmoder derfor om at maksimalgrænseværdien revurderes, ikke bare for fisk, men også for fx kød og mælkefedt, der indtages i større mængder end fisk.

Tidligere forlæggelse for Folketingets Europaudvalg

Grundnotat er fremsendt den 16. juli 2001.

Notater om forslaget er endvidere oversendt til Folketingets Europaudvalg den 24. juli 2001.

10. Forslag til Rådets afgørelse om indgåelse af aftaler i form af brevvekslinger mellem Det Europæiske Fællesskab og på den ene side visse AVS-lande og på den anden side Republikken Indien om levering af råsukker af sukkerrør til raffinering KOM (2001) 670 endelig

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2001) 670 af 9. november 2001 fremsendt forslag til Rådets afgørelse om indgåelse af aftalerne i form af brevveksling mellem Det Europæiske Fællesskab og på den ene side visse AVS-lande og på den anden side Republikken Indien om levering af råsukker af sukkerrør til raffinering.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 133, hvorefter Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal uden høring af Europa-Parlamentet.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der redegøres ikke for nærheds- og proportionalitetsprincippet, da forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles handelspolitik.

Formål og indhold

I overensstemmelse med punkt 7 i aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og visse AVS-stater og aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Indien om indførelse af særligt præferencesukker (SPS) skulle der inden den 1. januar 2001 indledes drøftelser mellem parterne om en eventuel videreførelse af aftalen. Drøftelserne blev indledt formelt ved brev af 22. december 2000.

I artikel 26 og 39 i Rådets forordning (EF) nr. 1260/2001 om den fælles markedsordning for sukker er der fastsat bestemmelser om aftaler med de AVS-lande, der er omhandlet i protokol nr. 3 om AVS-sukker i bilag V til AVS-EF-partnerskabsaftalen, og med Indien og andre lande om åbning af et toldkontingent med nedsat toldsats for råsuksker af sukkerrør til raffinering.

Formålet med aftalerne er at sikre passende forsyninger til Fællesskabets raffinaderier svarende til det forventede maksimale forsyningsbehov, der er fastsat i nævnte artikel 39 (Det forventede maksimale forsyningsbehov er i bestemmelsen angivet til 1.776.766 tons udtrykt i hvidt sukker). Det anføres i bestemmelsen, at den manglende mængde kan dækkes ved at indføre SPS til en særlig toldsats efter aftale med visse AVS-lande og Indien og andre lande, der er indgået aftale med.

Kommissionen har afsluttet forhandlinger med de pågældende AVS-lande og Indien i overensstemmelse med de forhandlingsdirektiver, som Rådet vedtog den 23. juli 2001. Forhandlingerne er således mundet ud i et udkast til en femårig aftale med et toldkontingent på varierende mængder for AVS-landene og 10.000 tons for Indien, for hvilke der gælder en minimumskøbspris. Den nedsatte toldsats sættes til 0 ud fra den betragtning, at andre indrømmelser ("Everything But Arms"-initiativet) vil reducere de mængder, som AVS-landene hidtil har leveret, og fordi nettoindtjeningen pr. ton på basis af den garanterede pris skal forblive stabil i den femårige anvendelsesperiode for den nuværende markedsordning for sukker. Importbehovet for råsuksker til raffinering i henhold til aftalen fastlægges for et produktionsår på grundlag af en EF-forsyningsprognose.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke afgive udtalelse om sagen.

Gældende dansk ret

Ingen.

Konsekvenser

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser ud over indvirkningen på EU-budgettet.

Høring

Forslaget har været i høring i S2-udvalget (landbrug), som ikke har haft bemærkninger til forslaget.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

